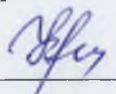

УЗГОДЖЕНО

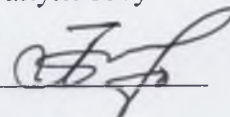
Гарант освітньо-професійної
програми Педіатрія

 Тетяна КРЮЧКО

“ 31 ” 08 2022 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова вченої ради міжнародного
факультету

 Лілія БУРЯ

Протокол від 31.08 2022 № 1

СИЛАБУС

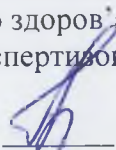
Менеджмент та маркетинг в медицині.

Вибіркова навчальна дисципліна

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и)
вивчення навчальної дисципліни

другий (магістерський) рівень
22 «Охорона здоров'я»
228 «Педіатрія»
магістр педіатрії
лікар
«Педіатрія»
денна
5 курс (X семестр)

Силабус навчальної дисципліни
затверджено на засіданні кафедри
громадського здоров'я з лікарсько-
трудовою експертизою

Зав. кафедри Ірина ГОЛОВАНОВА

Протокол від 26.08.22 № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Харченко Наталія Вікторівна, доцент, доктор економічних наук</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+38 0532 65 24 25
E-mail	nvkharченко1963@gmail.com
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Белікова Інна Володимирівна доцент, кандидат медичних наук.</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+38 0532 65 24 25
E-mail	byelikova.inna@gmail.com
Сторінка кафедри на сайті УМСА	https://soc-med.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) - 0

Практичні (год.) – 30

Самостійна робота (год.) – 60

Вид контролю: Залік

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни - Вибіркова

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за вибірковою компонентою реалізується на кафедрі громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою (база кафедри: Полтава, пер. Залізний 17) відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Викладання освітньої компоненти в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії) може здійснюватися за допомогою технологій дистанційного навчання, а саме з використанням платформ Google-класу та Zoom.

!!! Долучайтеся до неформальної освіти на онлайн платформах (наприклад, <http://portal.phc.org.ua/en/> ; <https://academy.nszu.gov.ua/> ; <https://prometheus.org.ua>)

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті. https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdjrewYFvL.pdf

Ознайомтеся з усіма нормативними документами, що регулюють освітній процес у ПДМУ: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenty>.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);

- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку, бути толерантними, доброзичливим та виваженими у спілкуванні з викладачами та співробітниками кафедри, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: лекційних та практичних є обов'язковим з метою адекватного поточного та підсумкового оцінювання знань.

Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діяльність в сфері управління щодо забезпечення панування, організації, мотивації, контролю та регулювання діяльності закладів охорони здоров'я, ринку охорони здоров'я. Вивчення менеджменту в охороні здоров'я формує у здобувачів освіти знання, які допоможуть їм орієнтуватися в інформаційних потоках, дадуть вміння підготовки та виконання управлінських рішень, знання технології процесу управління, його документального забезпечення, знання психології управління, ділових стосунків, вміння організації управлінської праці, тощо.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є:

формування у студентів теоретичних основ та навиків управління та дослідження ринку охорони здоров'я з метою забезпечення надання якісних медичних послуг населенню.

Основними завданнями вивчення дисципліни є

- закласти теоретичну основу наук менеджменту та маркетингу: термінологія, закони, методи, принципи економічних взаємозв'язків, принципів управління, аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах сучасної системи охорони здоров'я;

- сформувати практичні навички використання економічних методів та методик під час організації та оцінки діяльності закладів охорони здоров'я незалежно від форм власності.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких може сприяти дисципліна

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.

9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- основні теоретичні засади маркетингу охорони здоров'я;
- основні теоретичні засади менеджменту охорони здоров'я;
- особливості функціонування ринку охорони здоров'я;
- економічні закони, закономірності, категорії, що застосовуються в сфері охорони здоров'я;
- сутність і структуру господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва в сучасних умовах;
- основні механізми фінансування галузі охорони здоров'я;
- основні методи та прийоми сучасного ціноутворення в охороні здоров'я;
- види організаційно-правових форм підприємницької діяльності в сфері охорони здоров'я

вміти:

- робити в команді по розробці стратегічних та тактичних планів економічного розвитку медичного закладу;
- робити в команді по визначенню стратегії маркетингу, які забезпечать максимальне задоволення потреб населення у медичній допомозі;
- інтерпретувати сутність підприємництва та організаційно-правові форми підприємницької діяльності;
- складати бізнес-план медико-виробничого підприємства
- визначати цінову політику, спрямовану на реалізацію стратегічних і оперативних завдань закладу;
- інтерпретувати основні ціноутворюючі чинники, механізми формування та регулювання цін в охороні здоров'я;
- визначати та оцінювати основні показники господарської діяльності медичних закладів;
- визначати і оцінювати фінансовий стан медичного підприємства.

Теми практичних занять

№№/зп	Назва теми	Кількість годин
	<i>Модуль 1. Менеджмент та маркетинг в медицині.</i>	
	<i>Змістовний модуль 1. Менеджмент в охороні здоров'я.</i>	
1	<i>Предмет та теорії менеджменту. Школи управління. Поняття менеджменту в охороні здоров'я. Види менеджменту в охороні здоров'я. Управлінські структури в охороні здоров'я. Функції управління. Управлінські процеси. Методи управління. Типи організаційних структур управління .</i>	2

2	<i>Планування як загальна функція менеджменту.</i> Сутність і зміст планування. Види планів. Стратегічне планування. Тактичне планування. Етапи процесу планування. Принципи планування: єдність, безперервність, гнучкість, точність. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища. SWOT – аналіз.	2
3	<i>Методологія прийняття управлінського рішення в охороні здоров'я.</i> Поняття «управлінське рішення». Вимоги до прийняття управлінських рішень. Функції управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень. Умови та рівні прийняття управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Роль керівника в процесі прийняття управлінських рішень. Застосування сучасних інформаційних технологій в процесі прийняття управлінських рішень. Розподіл відповідальності при організації розробки управлінських рішень	2
4	<i>Стратегічне планування сфері громадського здоров'я.</i> Процес управління процесом стратегічного планування. Етапи стратегічного планування: Підготовка до стратегічного планування; Аналіз поточного стану охорони здоров'я в громаді; Розробка Стратегії, Обговорення та затвердження Стратегії; Реалізація Стратегії. План дій. Моніторинг та оцінка реалізації Стратегії. SWOT-аналіз.	2
5	<i>Роль інформації в процесі управління.</i> Види інформації за формою передачі, за підсистемами управління, за роллю в процесі управління; за джерелами формування; за ступенем обробки; за методами обробки; за часовими характеристиками; за можливістю використання. Зовнішнє та внутрішнє середовище системи охорони здоров'я.	2
6	<i>Мотивація та контроль.</i> Мотивація завдання та функції. Теорії мотивації. Мотиваційні засоби. Зовнішній контроль. Аудит. Громадський контроль. Внутрішній контроль. Фінансовий контроль. Види контролю за часом: попередній, поточний, остаточний. Контроль за охопленням перевіряємих об'єктів: суцільний, вибірковий. Контроль за періодичністю проведення: систематичний (регулярний) і разовий (епізодичний) контроль.	2
7	<i>Аналіз і оцінка ефективності діяльності закладів охорони здоров'я.</i> Поняття про соціальну, медичну, економічну ефективність. Необхідність застосування економічних оцінок в системі охорони здоров'я. Критерії чистої теперішньої вартості. Аналіз «витрати-вигоди» (cost-benefit analysis – CBA). Аналіз «витрати-ефективність» (cost-effectiveness analysis – CEA). Аналіз «витрати-корисність» (cost-utility analysis – CUA)	2
<i>Змістовний модуль 2. Маркетинг в охороні здоров'я.</i>		
8	<i>Маркетинг в охороні здоров'я.</i> Завдання та функції маркетингової діяльності в системі охорони здоров'я. Функції маркетингу. Основні категорії маркетингу: цінності, потреби, бажання, попит, послуги, ринок на його класифікації, угода.	2
9	<i>Ринок охорони здоров'я та методи його дослідження.</i> Особливості ринкових відносин у сфері охорони здоров'я. Сегменти ринку охорони здоров'я. Суб'єкти ринку охорони здоров'я. Медична послуга як об'єкт маркетингового дослідження. Конкуренція. Сутність і типи конкуренції. Монополія на ринку медичних послуг. Взаємодія ціни, попиту і пропозиції, їх особливості на ринку медичних послуг. Еластичність попиту і пропозиції.	2
10	<i>Управління маркетингом і маркетингові стратегії.</i> Концепції управління маркетингом. Процес управління маркетингом. Основні принципи управління маркетингом в охороні здоров'я. Концепції управління маркетингом. Основні розділи та положення маркетингового плану медичного закладу. Цілі і завдання маркетингової служби медичного	2

	закладу. Послідовність дій медичного закладу, що надає на ринок медичних послуг свою послугу.	
11	<i>Маркетинговий комплекс в охороні здоров'я.</i> Розробка та етапи формування маркетингового комплексу. Основні елементи маркетингового комплексу. Стратегічні підходи до досягнення відповідності попиту і пропозиції на підприємствах сфери послуг. Визначення поняття ціна, види, цінова політика, ціноутворення. Способи поширення та просування товарів (послуг) на ринок. Цілі і завдання рекламної діяльності, основні етапи реклами медичної установи. Основні елементи маркетингового комплексу. Основні етапи реклами медичної установи. Зміст основних етапів формування маркетингового комплексу.	2
12	<i>Організаційно-правові форми підприємницької діяльності, їх порівняльна характеристика.</i> Власність та форми власності. Суб'єкти підприємництва із створення фізичної та юридичної особи. Фізична особа підприємець (ФОП). Приватне підприємство. Товариство з обмеженою відповідальністю. Акціонерні товариства (закритого та відкритого типу). Система ліцензування та акредитації як система забезпечення якості медичних послуг.	2
13	<i>Бізнес-план медичного підприємства.</i> Доцільність бізнес-планування. Основні складові бізнес-плану медичного закладу. Стратегічні й експертні оцінки потреб населення в медичних послугах. Місткість ринку платних медичних послуг регіону.	2
14	<i>Особливості формування та регулювання цін в галузі охорони здоров'я.</i> Ціна як грошовий вираз вартості. Механізм формування цін. Методи ціноутворення. Проблеми й особливості ціноутворення в охороні здоров'я. Собівартість медичної послуги. Витрати на медичну послугу: виробничі та невиробничі. Ціноутворення за принципом діагностично споріднених груп	2
15	<i>Сутність, види, форми, механізми оплати праці надавачів медичних послуг.</i> Заробітна плата. Види заробітних плат. Нормативно-правове забезпечення розрахунків з оплати праці. Прожитковий мінімум. Механізм оплати праці. Тарифна сітка посадових окладів. Система надбавок. Єдиний соціальний внесок (ЄСВ). Податки та збори. Штатний розпис закладу охорони здоров'я. Залік.	2
	Разом	30

Самостійна робота

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	30
2.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:	
	<i>Предмет, методи, мета, основні завдання економіки охорони здоров'я.</i> Охорона здоров'я як об'єкт бюджетного фінансування. Валовий внутрішній продукт. Бюджет та бюджетний кодекс України. Валовий національний продукт. Економічні закони. Типи економічного зростання (екстенсивний та інтенсивний). Інвестиції та інвестування в галузь охорони здоров'я	6
	<i>Макроекономічні показники в охороні здоров'я.</i> Основні прийоми економічного аналізу, його інформаційна база й організація. Теоретичні основи економічного аналізу. Методологічні основи економічного аналізу. Методи економічного аналізу. Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу. Види економічного аналізу. Методика виявлення і обґрунтування резервів.	6
	<i>Системи охорони здоров'я за принципом фінансування. Джерела фінансування галузі охорони в Україні</i> Класифікації систем охорони здоров'я. Приватні, соціально орієнтовані та державні	6

	системи охорони здоров'я. Приклади функціонування цих систем у країнах з високим, середнім і низьким рівнями економічного розвитку. Характеристика основних методів фінансування медичних послуг. Організація медичного страхування як механізму фінансування галузі охорони здоров'я: Нетто-ставка. Брутто-ставка.	
	<i>Електронна система охорони здоров'я.</i> Електронна система охорони здоров'я як механізм нового методу фінансування галузі охорони здоров'я. Медичні інформаційні системи. (МІС). Електронні реєстри. Система E-health. Електронний документообіг.	6
	<i>Управління якістю медичної допомоги.</i> Якість медичної допомоги. Лікарський формуляр. Табелі медичного оснащення. Стандарти якості. Статистичний аналіз медичних результатів діяльності ЗОЗ, структурних підрозділів.	6
	<i>Разом</i>	60

Індивідуальні завдання

Підготовка повідомлення (виступ) з використанням мультимедійної презентації (PowerPoint):

1. Сучасні принципи фінансування галузі охорони здоров'я.
2. Ринок охорони здоров'я в Україні
3. Оцінка ринку праці в галузі охорони здоров'я.
4. Оцінка ринку лікарських засобів.
5. Ринок медичних послуг.
6. Маркетингові дослідження ринку медичних послуг.
7. Роль підприємництва в сучасній системі охорони здоров'я.
8. Функції мотивації і контролю в системі охорони здоров'я.
9. Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на цінову політику в системі охорони здоров'я.
10. Ціноутворення медичних послуг за діагностично-спорідненими групами.
11. Особливості формування та регулювання цін в галузі охорони здоров'я.
12. Роль реклами в охороні здоров'я населення.

! Тема та структура індивідуального завдання узгоджується з викладачем під час першого контактного заняття.

Перелік питань, які має засвоїти здобувач освіти при вивченні дисципліни.

1. Рівні економіки як практичної діяльності та науки (макро- та мікро рівні).
2. Основні економічні категорії
3. Ресурси охорони здоров'я
4. Сутність економічних відносин в сфері охорони здоров'я.
5. Потреби та їх роль в економіці.
6. Економічні проблеми охорони здоров'я.
7. Системи охорони здоров'я за принципом фінансування
8. Джерела фінансування галузі охорони здоров'я в Україні
9. Основні характеристики системи Семашко
10. Основні характеристики системи Беверіджа
11. Основні характеристики системи Бісмарка
12. Основні ознаки ринкової економіки
13. Ринок охорони здоров'я та його складові
14. Ринок медичних послуг, особливості функціонування
15. Маркетинг в охороні здоров'я. Основи вивчення ринку медичних послуг.
16. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності в Україні.
17. Форми господарювання закладів охорони здоров'я
18. Сутність, види, форми, механізми оплати праці
19. Методи ціноутворення медичних послуг
20. Взаємодія лікувальних закладів з НСЗУ.

21. Аналіз витрат лікувального закладу
22. Економічна ефективність лікувального закладу
23. Медична та соціальна ефективність діяльності закладів охорони здоров'я.
24. Електронна система охорони здоров'я.
25. Медичні інформаційні системи.
26. Методологія прийняття управлінських рішень в охороні здоров'я.
27. Мотиваційні заходи
28. Види контролю.

Перелік практичних навичок для самоконтролю

1. Аналіз економічних показників
2. Аналіз стану здоров'я населення
3. Складання плану маркетингового дослідження ринку
4. Розрахунок страхового тарифу при добровільному медичному страхуванні
5. Розраховувати та аналізувати показники економічної ефективності від медичного втручання.
6. Розрахувати ціну на медичну послугу
7. Розрахувати заробітну плату при наданих вихідних даних.

Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Формою підсумкового контролю є ЗАЛК.

Система поточного та підсумкового контролю

Методика оцінювання **поточної** навчальної діяльності: Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу або тестування. Здобувач освіти отримує на кожному занятті оцінку по 4 бальній шкалі.

Відмінно (А) - Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Добре (В) - Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Добре (С) - Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Задовільно (D) - Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Задовільно (Е) - Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Незадовільно (FХ) - Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Залік з вибіркової компоненти складається на останньому занятті за умови повного відвідування курсу: лекції та практичних занять, засвоєння тем винесених для

самостійної роботи в межах модуля і отримання мінімальної суми балів за поточну навчальну діяльність

На останньому занятті викладач проводить розрахунок середньої оцінки поточної успішності студента далі проводиться конвертація балів згідно таблиці. Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та багатобальною шкалою. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 200-бальною шкалою, відповідно до таблиці. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти з дисципліни – 200. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач вищої освіти – 122.

Причини не отримання заліку можуть бути наступні:

- 1) Здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять.
- 2) Здобувач вищої освіти відвідав усі практичні заняття, але не набрав мінімальної кількості балів (3,0) за поточну навчальну діяльність і не допускається до заліку.

Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної успішності за модуль

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля	Бали за ПМК з модуля (A*16)	Бали за модуль (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140		

3,55	85	57	142	С	4 добре
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160		
4,05	97	65	162	В	
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180		
4,55	109	73	182	А	5 відмінно
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Методи навчання:

1. Словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Активні методи: дискусія, кейс-метод.

Форми та методи оцінювання: усний контроль, тестовий, перевірка вирішення ситуаційних завдань, а також методи самоконтролю і самооцінки; сумативний контроль.

В процесі вивчення дисципліни методи контролю використовуються з метою:

- діагностування і коректування знань і умінь студентів;
  - обліку результативності окремого етапу процесу навчання;
  - визначення підсумкових результатів навчання.
- **вхідний контроль** — проводиться безпосередньо перед навчанням і дозволяє правильно оцінити початковий рівень знань студента та спланувати навчання;
  - **поточний контроль** — здійснюється на кожному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу;
  - **підсумковий контроль** — слугує для оцінювання знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни.

Методичне забезпечення:

1. Силабус дисципліни
2. Робоча програма дисципліни
3. Відео-лекції Центру громадського здоров'я України, Національної служби здоров'я України
4. Мультимедійні презентації матеріалів.
5. Кейси ситуаційних завдань.

Рекомендована література:
Базова

1. Організація та економіка охорони здоров'я: Навчальний посібник / Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. ПДМУ. Полтава, 2021 р. – 120 с.

Допоміжна

1. Белікова І.В. Захворюваність населення як об'єкт статистичного дослідження. /Колективна монографія: Громадське здоров'я в Україні: реалії, тенденції та перспективи. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2020., с. 6-14.
2. Белікова І.В. Інформаційне забезпечення моніторингу стану здоров'я населення в сучасних умовах /І.В. Белікова, А.В. Костріков, НР Радченко//Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник української медичної стоматологічної академії. Том 18. Випуск 1.(61), 2018. С. 9-13.
3. Дудаш Г.В. Інформативно-комунікативні технології в профілактичній діяльності системи охорони здоров'я//Економіка і право охорони здоров'я. № 2 (12), 2020. С.48-52. Електроний доступ:
https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30132/1/%D0%95%D0%9F_2_2020.pdf
4. Концепція стратегічного ведення комунікації ВООЗ в інтересах ефективної передачі інформації. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.who.int/about/what-we-do/strategic-communications-framework/ru/>.
5. Г. Л. Норд, О. Ю. Стоян, Л. С. Дранус Менеджмент в сфері охорони здоров'я: Методичні рекомендації . Миколаїв. 2021. С.32.

Інформаційні ресурси

- Державний комітет статистики - <https://www.ukrstat.gov.ua/>
- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Европейская база данных «Здоровье для всех» www.euro.who.int/ru/home
- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net

Інформаційно-аналітичні ресурси:

- Ресурс Socialdata (дані по смертності в розрізі усіх регіонів України) - <https://socialdata.org.ua/projects/mortality/>
- European Health Information Gateway: Health for All - <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>
- Institute For Health Metrics and Evaluation. Глобальний тягар захворювань - <https://vizhub.healthdata.org/gbd-compare/>
- Моніторинговий звіт "Цілі сталого розвитку. Україна, 2020" - <https://is.gd/Fe6Dgq>
- Best Buys (Рішення, оптимальні за витратами) ВООЗ <https://is.gd/Ca5gtr>

Силабус склала: доцент Інна БЕЛІКОВА